

ALGEMEEN HANDELSBLAD.

ABONNEMENTSPRIJS VOOR 3 MAANDEN: Amsterdam f 7.50. Voor de overige Steden des Rijks f 8.50.

Maandag 3 September.

PRIS DER GEWONE ADVERTENTIËN:

Van EEN tot ZEVEN regels, behalve de 35 c. zegelgeld..... f 1.75. Iedere regel meer..... f 0.25.

UITGEVERS-DIRECTEUREN, GEBROEDERS DIEDERICH. Brieven Franco aan het Bureau Handelsblad.

Zondags-Editie.

BUITENLAND.

Engelsche Post.

LONDEN, Vrijdag 31 Augustus (des Avonds).

Gisteren gehouden vergadering der Nederlandsche land-aanmaatschappij, is door den president te kennen gegeven, dat de onderhandelingen met de Nederlandsche regering zijn geëindigd.

De maatschappij zal haren waarborg gelden weder terug erlangen en onthieven worden.

De verdere kanalen werken aan de Oosterschelde. Daarentegen zal de verdere binnendijkse werken en het materieel afstaan en afstand worden gegeven.

De overige gronden heeft verleden jaar 5300 £ bedragen en in dit jaar zal men op zijn minst evenveel. Ten slotte werd met algemeene stemmen het bestuur te magtigen deze schikking met de Nederl. koninkl. commissarissen voor de landverhuizing hebben gisteren

besloten het bestuur te magtigen deze schikking met de Nederl. koninkl. commissarissen voor de landverhuizing hebben gisteren

besloten het bestuur te magtigen deze schikking met de Nederl. koninkl. commissarissen voor de landverhuizing hebben gisteren

besloten het bestuur te magtigen deze schikking met de Nederl. koninkl. commissarissen voor de landverhuizing hebben gisteren

besloten het bestuur te magtigen deze schikking met de Nederl. koninkl. commissarissen voor de landverhuizing hebben gisteren

besloten het bestuur te magtigen deze schikking met de Nederl. koninkl. commissarissen voor de landverhuizing hebben gisteren

besloten het bestuur te magtigen deze schikking met de Nederl. koninkl. commissarissen voor de landverhuizing hebben gisteren

besloten het bestuur te magtigen deze schikking met de Nederl. koninkl. commissarissen voor de landverhuizing hebben gisteren

besloten het bestuur te magtigen deze schikking met de Nederl. koninkl. commissarissen voor de landverhuizing hebben gisteren

besloten het bestuur te magtigen deze schikking met de Nederl. koninkl. commissarissen voor de landverhuizing hebben gisteren

besloten het bestuur te magtigen deze schikking met de Nederl. koninkl. commissarissen voor de landverhuizing hebben gisteren

besloten het bestuur te magtigen deze schikking met de Nederl. koninkl. commissarissen voor de landverhuizing hebben gisteren

besloten het bestuur te magtigen deze schikking met de Nederl. koninkl. commissarissen voor de landverhuizing hebben gisteren

besloten het bestuur te magtigen deze schikking met de Nederl. koninkl. commissarissen voor de landverhuizing hebben gisteren

besloten het bestuur te magtigen deze schikking met de Nederl. koninkl. commissarissen voor de landverhuizing hebben gisteren

besloten het bestuur te magtigen deze schikking met de Nederl. koninkl. commissarissen voor de landverhuizing hebben gisteren

besloten het bestuur te magtigen deze schikking met de Nederl. koninkl. commissarissen voor de landverhuizing hebben gisteren

besloten het bestuur te magtigen deze schikking met de Nederl. koninkl. commissarissen voor de landverhuizing hebben gisteren

besloten het bestuur te magtigen deze schikking met de Nederl. koninkl. commissarissen voor de landverhuizing hebben gisteren

besloten het bestuur te magtigen deze schikking met de Nederl. koninkl. commissarissen voor de landverhuizing hebben gisteren

besloten het bestuur te magtigen deze schikking met de Nederl. koninkl. commissarissen voor de landverhuizing hebben gisteren

BERLIJN, 1 Sept. (Des ochtends). Uit Kopenhagen wordt ten opzichte van de Holsteinsche en Sleeswijksche Steden medegedeeld, dat hun mandaat, hetwelk hun voor den tijd van zes jaren is verleend, met het einde van dit jaar eindigt.

Reeds worden de noodige voorbereidingen aan het Holsteinsche ministerie gemaakt voor de aanstaande verkiezingen; het Sleeswijksche ministerie heeft dit bij besluit van 20 Aug. gedaan.

Voor 15 Dec. e.k. moesten de verkiezingen afgevoerd zijn. Het resultaat der verkiezingen in Holstein laat zich met tamelijk veel zekerheid vooruit bepalen: daar zullen op enkele uitzonderingen na de tegenwoordig zitting hebbende leden worden herkozen.

In Sleeswijk zijn de omstandigheden verschillend van die van Holstein; omtrent den afloop der aanst. verkiezingen in dit hertogdom laat zich de uitslag niet bepalen, want tot heden is het nog onzeker of aan de personen, die vroeger deel hebben genomen aan het zenden van adressen aan den Koning en die verspreiding ervan onder de bevolking in de hand hebben gewerkt en die deels deswege zijn veroordeeld, deels vrijgesproken, de vergunning zal worden verleend om tot de verkiezingen mede te werken.

De stemming onder de bevolking is echter steeds dezelfde gebleven, niettegenstaande de vervolgingen, waaraan de Duitschgezinden hebben blootgestaan.

In het jongste nummer der National Zeitung wordt een overzicht gegeven van den finantielen toestand van Oostenrijk. Volgens bedoeld stuk is die toestand verre van gunstig te heeten, gelijk ten duidelijkste blijkt uit het rapport door den Oostenrijkschen minister van financiën daaromtrent openbaar gemaakt, hetwelk zoo vele onderstellingen bevat, dat het niet het geringste vertrouwen verwekt.

In de Koln. Zeitung wordt een uitvoerig stuk gelezen over de voorstellen door de meerderheid en de minderheid der leden van het comité van den breedten Rijksraad te Weenen bij gemeld ligchaam ingezonden.

Hoe bezwaarlijk het zal zijn om uit den chaos, welke in Oostenrijk bestaat, helderheid te voorschijn te doen treden, zegt het bedoeld artikel o.a., dat na de kwadratuur van den cirkel geen moeilijker vraagstuk ter oplossing kan worden voorgesteld dan dit: hoe eene constitutie voor Oostenrijk doelmatig behoort te worden zamengesteld.

Wij hopen, dat die steen der wijzen toch zal gevonden worden, waardoor men het middel zal verkrijgen om de zoo zeer verschillende deelen des lands tot eene monarchie te vereenigen, maar achten ons gelukkig, dat aan Pruisen de taak niet is opgedragen om voor de verwezenlijking ervan te waken.

Het voormalige Poolse landschap Posen is thans een integrerend deel van Pruisen. De bevolking bestaat uit 720,000 hoofden van Pool-schen en 650,000 van Duitschen oorsprong. De Poolse inwoners zijn reeds zoodanig bewerkt, dat zij er tamelijk onbewimpeld voor uitkomen, dat de Poolse taal, bij uitsluiting in de openbare acten en regeringsstukken behoort te worden gebezigd.

Volgens bijzondere berichten uit Petersburg, is de openbare meening in Rusland lijnrecht gekant tegen eene verbintenis met Oostenrijk. Allerwege hoort men dit denkbeeld met eene zekere verbittering bestrijden, want behalve dat men haar in beginsel afkeurt, vraagt men zich af wat Oostenrijk in de plaats zou geven van de hulp ende vele opofferingen die het genoodzaakt is van andere mogendheden in te roepen.

FRANKFORT, 31 Aug. Uit Biberich wordt gemeld, dat de Hertog van Nassau aldaar van zijne reis naar Nederland is teruggekeerd.

De bondsraad heeft het besluit genomen om vergoeding te vragen voor de schade, door enige Zwitsers te Milaan geleden bij gelegenheid van de oproepige tooneelen, welke vroeger aldaar hebben plaats gehad. De noodige instructien zijn reeds aan den gezant te Turyn gezonden.

Naar luid van bijzondere mededeelingen uit Weenen, schijnt men aan het hof de komst aldaar van den Koning van Napels als zeer aanstaande te beschouwen.

Te Munchen is eene inschrijving geopend ten behoeve van de families, die in der tijd uit Sleeswijk en Holstein zijn verdreven door de Deensche regering, van welke vele in zeer kommervolle omstandigheden verkeeren. De voornaamste personen hebben daarop voor belangrijke sommen ingeteekend.

Voor eenige dagen had te Zurich het volgende koddige voorval plaats. Onder het groot aantal reizigers, dat met de stoomboot zich naar Lelobeld stad begaf, bevond zich onder anderen een reiziger, van wien in stilte werd verhaald, dat hij niemand anders was dan Garibaldi.

Het spreekt van zelf, dat alle bliken steeds op hem gericht waren, zonder dat onze reiziger de redenen wist te verklaren, waarom hij het voorwerp van aller oplettendheid was geworden. Bij het landen der boot werd ook de politie bekend gemaakt met het algemeene geheim, waarop een der agenten den beroemden vromdeling beleefdelijk uitnodigde om zich naar het stadhuis te begeven.

Beide stapten daarop in een rijtuig en begaven zich, gevolgd door eene talloze menigte nieuwsgierigen, naar het stadhuis. Hier bleek het tot groote teleurstelling der toegevoelde menigte, dat de gewaande Garibaldi een eenvoudige reiziger was, Schold geheeten, die een uitspanningsreisje door Zwitserland deed.

Om de verdenking van zelfmoord van zich af te wenden, had een werkman, wiens lijk uit den Donau werd opgehaald, in zijn brievenbusch geschreven: Ik ben Gabriel Offenbach, van Nerenstetten, district Ulm, en heb slechts een bal willen nemen.

De opzigtters van bruggen en wegen hebben berekend, dat gedurende 24 uren, over den Pont au change 108,210 voetgangers en 931 trek- en rijpaarden komen. Na den Pont Neuf is deze de brug van Parijs, waarover de meeste passage is.

De brug te Bordeaux gebouwd door de zuidelijke spoorweg-maatschappij, om de lijn van Orleans met het zuidelijke spoorwegnet te verbinden, is voltooid. Het gezigt van deze brug is zeer fraai. De overspannen breedte van de Garonne bedraagt 500 ellen. De brug bestaat uit hoofdleggers van opengewerkt plaatijzer en wordt slechts door zes pijlers ondersteund.

Elke pijler bestaat uit twee met beton gevulde cilindren van gegoten ijzer, van 3 ellen 60 duim middellijn. Zij zijn door het stelsel van zamengeperste lucht tot de vereischte diepte gebragt. Voor een der pijlers bedraagt die diepte niet minder dan 22 ellen beneden den waterspiegel der rivier; de hoogste bedraagt 6 ellen boven het water, zijnde te zamen 28 ellen. De moeijelijkheid van de onderneming, de stoutheid van het plan, de snelheid der uitvoering maken dit grootsche werk zeker tot een der belangrijkste onder de werken van soortgelijken aard in Frankrijk.

Het werd in twee jaren volbragt. De plannen van deze zeer opmerkswaardige brug zijn gemaakt door de Heeren de la Roche-Tolay en Regnaut, hoofd-ingenieurs van de zuidelijke spoorweg-maatschappij, waarvan de Heer Surell directeur-generaal is.

Voor eenige dagen is in Normandie een proces gevoerd, hetwelk ten bewijze kan strekken hoe hartstogtelijk sommige personen daar te lande gesteld zijn op het bijwonen van openbare redevoeringen en vooral van pleidooijen. Twee industrielen hadden bij gelegenheid eener verkiezing voor leden van den gemeenteraad twist gekregen, welke zoo hoog was gelopen, dat beide partijen eene aanklagt wegens hoon en laster tegen elkander hadden ingediend.

Beide hadden zich tot verdediging hunner zaak gewend tot twee beroemde advocaten der Parijsche balie, dewijl zij van oordeel waren dat de advocaten in hunne streken gevestigd niet die mate van welsprekendheid bezaten en in de keur hunner uitdrukkingen zouden te kort schieten, om de zaak naar eisch te bepleiten.

De beide bedoelde advocaten regtschaps mannen zijnde, wier hoogste heil-eeling niet was de claratie te kunnen opmaken, stelden pogingen in het werk om de beide partijen te verzoeken, hen wijzende op den onaangenaamen indruk, welken de openbare behandeling dier kwestie zou maken, en den ongunstigen dunk die bij het publiek ten hunne opzichte daardoor ongetwijfeld zou ontstaan.

Al de pogingen door hen tot verzoening der beide partijen aangewend bleken vergeefs te zijn. Beide bleven hardnekkig ieder op hun standpunt staan, en weigerden volstandig de hand te leenen tot eenige toediening. Tengevolge hiervan begaven de beide Parijsche advocaten zich naar Normandie, en hielden later in de met toehoorders opgepropte zaal van de regtbank te A. een schitterend tournooi, waarin zij elkanders klanten naar de schoonste regelen der kunst op de deerslijkste wijze hieven.

De regtbank welke de beide halstarrige tegenstanders eene gevoelige les wenschte te geven, veroordeelde ieder hunner tot het betalen van de helft der kosten, en deelde hen daarenboven nog een scherp verwijt toe: — «Wel nu, wat heb ik je vroeger reeds herhaaldelijk gezegd,» zei een der advocaten tot zijn kliek bij het verlaten der zaal. «Wat hebt gij er nu mede gewonnen? Na al hetgeen er is gezegd, heeft uw beider reputatie een zoodanigen knak gekregen, dat gij naar mijn oordeel wel zult doen zoo spoedig mogelijk deze plaats te verlaten.»

«Wat betreft den afloop van het proces, daarover bekoren ik mij in het geheel niet. Gisteren heb ik mij met mijne partij versouwd.» — De advocaat zag op het hooren dezer woorden zijn kliek met niet geringe verwondering aan. — «Ja, ja, wij hebben de zaak uit de wereld gemaakt,» gaf hij hem nogmaals te kennen. — «En gij hebt ons toch laten pleiten?» vroeg de advocaat verwonderd. — «Wel zekerlijk, zij waart beide nu eenmaal hier. Kommen zeiden wij, daar wij toch moeten betalen, willen wij ten minsten het plezier hebben voor ons geld toch wat te hooren en wij hebben u beide gehoord. Ik maak u mijna compliment. Het is inderdaad wel der moeite waard een zoo fraai pleidooi bij te wonen.»

De advocaat lachte recht hartelijk over de hartstogtelijke zucht voor geregtelijke welsprekendheid door beide partijen aan den dag gelegd, die zich liever in het openbaar lieten hoven op gevaar af van zich eene veroordeeling op den hals te halen, dan eene pleitrede niet te doen houden, welke zij toch betalen moesten.

De Israëlitische gemeente te Rome heeft 432 fr. gezonden ten behoeve der Christenen in het Oosten.

De Hertog van Conajello door de Napelsche regering met eene zending naar Parijs belast, is te Genua aangekomen.

Uit de berichten van het tooneel des oorlogs in Italië blijkt, dat de troepen van Garibaldi, na de inname van Reggio niet hebben stil gezeten. Onmiddellijk na deze zegepraal zijn zij opgerukt tegen het geretrancheerde kamp der Napelsche troepen te Piale, dat werd aangevallen; hoe-wel de tegenstand krachtig was en de koninklijke troepen het sterkst in getal waren, veroverden Garibaldi's manschappen de voornaamste positiën en was de vijand na eene worsteling van tien uren genoodzaakt op Monteleone terug te trekken. Door deze gelukkig geslaagde beweging heeft Garibaldi zich met de zijnen in het kamp van Corona en te Aspremonte kunnen vereenigen, terwijl het nu wel aan geen twijfel meer onderhevig is of het geroizen van het fort Scylla zal gedwongen zijn te capituleren. Is Garibaldi eenmaal meester van dat fort, dan beheerscht hij de straat van Messina en zal de citadel van laatstgenoemde plaats zich wel moeten overgeven.

Niets anders tot dit oogenblik uit Napels dan de wetenschap, dat het militaire pronuntamento, bestemd om den Koning tot vertrek te bewegen, niet beproefd is. Het schijnt, dat men teruggedeinsd is voor de vrees, dat men door de troepen niet gevolgd zou worden. Een ander bericht houdt in, dat Garibaldi, na zijne overwinning te Reggio en te Piale, Calabrie verlaten heeft en wel zoo stil, dat niemand weet waarheen of waar hij zich op dit oogenblik bevindt.

Te St. Pierre op Martinique is een adres in omloop dat aan den Keizer zal worden aangeboden en waarin vrijheid van handel wordt gevraagd.

Belgische Post.

BRUSSEL, Zaterdag 1 September.

De Hertog van Brabant, heeft gisteren te Calloo de vestingwerken welke daar in aanbouw zijn, bezigtigd en heeft proeven bijgewoond, welke genomen werden met eene soort van granaten, welke onder water ontploffen. Heden zal de Hertog zich naar het kamp Brasschaet begeven.

De graaf van Vlaanderen wordt binnen een tiental dagen alhier terug verwacht.

Het openen van de aanstaande zitting der Wetgevende Kamers zal, naar men zegt, met groote plechtigheid door den Koning in persoon geschieden, die in zijne trooneerd op den openbaren geest in België wijzen en tevens nieuwe en gewichtige hervormingen aankondigen zal, welke tot aanvulling van de afschaffing der accijnsen moeten strekken, zoo als eene nieuwe verlag der tollen op de kanalen en spoorwegen, de afschaffing van het tonnegeld, thans voor Antwerpen te drukken nu de haven van Rotterdam daarvan vrij is, en wellicht nog andere van geen minder belang.

Op onze tentoonstelling van schilderijen zijn eenige stukken door Nederlandsche meesters ingezonden. De Heer Bilders te Amsterdam heeft drie schilderijen geëxposeerd, waarvan vooral een Gezicht in het Schwarz-wald uitstekend van toon is. De beide landschappen van den Heer Bolt te Arnheim, bezitten eveneens onmiskenbare verdienste, alleen is het gezicht in Drenthe eenigzins centoogend en vaal van kleur. De Heer David Bles heeft twee schilderijen geëxposeerd, die even als altijd de meesterhand verraden. Het Dilletanten-coort is allergeestigst van behandeling, maar niet zoo gelukkig van uitvoering als de studie: Een lezend meisje, dat hoevel klein van omvang, uogtans een juweeltje is. De schilderij van den Heer Craeydinger, in Oorlogstijd, draagt te veel bliken van door een aquarellist geschilderd te zijn, om door zijne kleur gevoelen te doen. De compositie is echter niet onverdienstelijk. De Heer de Vogel, te Dordrecht, zond een gezicht op die stad, dat, hoevel blijkbaar van een jong schilder afkomstig, nogtans en door kleur en door tekening veel voor de toekomst beloofd. De Heer Hendriks, te Oosterbeek, heeft een landschap gezonden. De Heer Israëls exposeerde vier schilderijen waarvan Infornatuna het minst gelukte is. Het lot eener vrouw en een rustig huis zijn echter meesterstukken. Niettegenstaande het laatste mischien wat minder gelukkig van tekening is dan het eerste, ligt er zooveel poësie in de drie figuren, waarvan twee meisjes, wier gelaat men echter niet ziet, dat de aanschouwer onwillekeurig tot in het binnenste wordt getroffen.

Fransche Post.

PARIS, Vrijdag 31 Augustus.

Het onderhoud te Chambéry tusschen den Keizer en de Heeren Farini en Cialdini moet niet van belang ontbloot zijn geweest. Als een gevolg daarvan is in denzelfden ministerraad, waarvan dezer dagen is gesproken, besloten dat de interventie van Koning Victor Emanuel in Napels, wel ver van Garibaldi in zijne ondernemingen te belemmeren, de voorbode van des Konings komst aldaar zou zijn, hetgeen zoo spoedig mogelijk na het vertrek van Koning Frans zal plaats hebben.

De beide gevormagtigden hebben ook bij den Keizer op aangedrongen om te Milaan en te Turyn een Fransch garnizoen te leggen, hetgeen echter, zoo als ligtelijk te begrijpen is, werd dit geweigerd. Zij hebben echter uitvoerig de stelling ontwikkeld, dat de Koning van Sardinie niet langer kan voortgaan, al ware het zelfs in schijn, om Garibaldi het hoofd te bieden, waaruit volgens hen de vervanging van Victor Emanuel door Mazzini en van den Heer de Cavour door den Heer Ratazzi zou voortvloeijen, zonder dat daardoor iets anders dan de meest uitgebreide regeringloosheid zou voortspruiten.

De Heer de Cathelineau wordt alhier eerstdaags terugverwacht. Zijne pogingen om de orde van St. Pieter op te richten, zijn mislukt. Dit wordt vooral aan den generaal de Lamoriciere toegeschreven.

Brieven uit Rome verzekeren, dat de kardinaal Antonelli minder dan vroeger het uitvoeren der maatregelen van den generaal de Lamoriciere belemmert. Nogtans heeft dezer dagen te Ancona een geval plaats gehad, hetwelk bewijst, dat die invloed zich soms nog wel doet gelden. De bevelhebber der troepen had namelijk de troepen aangeschreven, dat deze ten 10 ure zouden aantreden tot het uitvoeren van manoeuvres. Middelerwijl werd echter een bevel van Rome ontvangen, dat de troepen nog denzelfden dag naar die stad moesten vertrekken, om eene processie te begeleiden. Toen de generaal tegen 10 ure in de kazerne kwam, was hij niet weinig verwonderd die geheel verlaten te vinden.

De commissie tot regeling der nieuwe grenzen tusschen Sardinie en Frankrijk, betaande uit de HH. Galinier, Herlot en Smit, vertrekt heden naar Turyn.

Het bericht door Reuter's Office verspreid, dat de Fransche regering aan de Zwitsersche zou hebben gevraagd om eene deputatie naar Thonon te zenden ten einde den Keizer te begroeten, wordt thans als geheel onwaar tegengesproken.

De Turksche gezant, heeft bericht ontvangen, dat de volmagten, die de overeenkomst, betreffende Syrie, te onderteekenen, hem zullen worden toegezonden. Deze overeenkomst is niets anders dan het bekende protocol.

Volgens de Patrie schijnt het zich te bevestigen, dat de generaal de Goyon niet naar Rome zal terugkeeren, en dat het opperbevel over de Fransche troepen aldaar aan de generaal de la Nouë zal worden opgedragen.

Duitsche Post.

BERLIN, 30 Aug. Naar men verneemt, zal de gouverneur generaal Benedek op het einde dezer week naar Pesth vertrekken.

Uit Triest wordt bericht, dat de Triester Zeitung dezer dagen in be-genom, wegens een artikel over den rijksraad.

Men meldt nog uit genoemde stad, dat de werkzaamheden aan den spoorweg ter verbinding van Venetie met Duitschland, met het oog op de eventuelen aanval op Venetie, bespoedigd worden; den 15den September zal de lijnie van Nabrezina naar Udine, welke van belang is voor het transport van troepen, voor het verkeer geopend worden.

Schaamrood treed ik u te gemoet, geerde lezer, geachte lezere; ik weet dat ik mij aan het verlaten van den mij toevertrouwen post heb...

Vergiffenis! En bovendien troost u een mond, oogen en ooren voor lozen. Want wie heeft tegenwoordig nog een mond, oogen en ooren voor...

Tot heden loopen zoo als bekend zal zijn, goedkoopte of zoogenaamde pleziertreinen. Nu kan men het wel is waar niet altijd een plezier noemen...

De Heeren Alazard en Co. rue des St. Peres, 30 te Parijs (ik hoop dat de Heeren mij dank zullen weten dat ik melding van hen maak) doen u...

Begrijp gij thans, waarde lezer! waarom ik, indien de Keizer en de Keizerin naar Fécamp waren vertrokken, de reis derwaarts zoo medege-

Mijn vriend Dumartin, wien gij u uit mijne vroegere brieven nog wel herinneren zult, is gedreven door nieuwsgierigheid, vaderlandsliefde en overvloed van geld, naar Lyon en de ingelijfde provincien vertrokken.

Hij meldt mij slechts, dat hij verscheidene zijner vrienden en bloedverwanten te Lyon, Lyon en Chambéry niet heeft kunnen spreken, omw-

Hoe, mijnheer Dumartin, hebt gij zulke vrienden? Di mi con chi tu vai ed io ti dirò chi sai. Zeg mij met wien gij verkeert, en ik zal u zeggen wie gij zijt.

De diefstal in de kerk Notre Dame maakt nog steeds het onderwerp van alle gesprekken uit. Men heeft voor een half miljoen aan zilver voor van alle gesprekken uit.

In de pausering opende een bediende in livree de loge en zeide eerbiedig: "Mevrouw! de gravin F. is zoo verrukt over de schoonheid uwer bracetellen, dat zij u verzoekt haar een dergelike voor een oogenblik af te bracetellen, dat zij u naderbij te bewonderen." Daar nu de Dame in-

LONDEN, 31 Aug. Engelse Grauen weinig aangevoerd, doch er was veel vreemde, vooral Amerik. Meel. Eng. Tarwe zonder prijsverandering, witte prima 70 a 75 sh., goede 67 a 69 sh., redelijk 65 a 66 sh., roode puit 66 a 68 sh., goede 63 a 65 sh. Puik bonte Dantz. 74 a 75 sh., goede dito 70 a 73 sh.; puik roode Deensche, Pommersche en Mecklenb. 66 a 68 sh.; 70 a 73 sh.; puik roode Russ. 60 a 64 sh. Meel: Londen 60 sh., dus 6 d. hooger, mindere soorten 54 a 56 sh.; Fransche 48 a 54 sh., laatstgenoemde prijzen werden ook voor Spaansch betaald. Amerik. 33 a 35 sh. per vaatje. Garst, Mout, ook voor Spaansch betaald. Amerik. 33 a 35 sh. per vaatje. Garst, Mout, Boonen en Erwten als voren. Haver gevraagd tot ruim vorige prijzen, Zaden vast.

ZANTE, 21 Aug. Krenten: De oogst wordt geschat op ca. 4 a 5 mill. E. NEWYORK, 18 Aug. (Pr. Arago). In Katoen is in de drie laatste dagen meer omgegaan tot volle prijzen; de houders leggen minder geneigdheid aan den dag om te realiseren en hebben zich gedeeltelijk getreurd. De verkoopen bestonden uit 5800 balen. Men noteert middl. Upland 10 1/2 good middl. 12 1/2. Potasch zonder variatie. — Koffij zeer stil, Rio werd a 1/2 c. lager verhandeld. — Verfhout voortdurend flauw, de eenige 1/2 a 1/2 c. lager verhandeld. — Verfhout voortdurend flauw, de eenige 1/2 a 1/2 c. lager verhandeld. — Verfhout voortdurend flauw, de eenige 1/2 a 1/2 c. lager verhandeld.

PHILADELPHIA, 15 Aug. Koffij met eenigen handel in Rio en d prijzen van 1 1/2 a 1 3/4 c. — Suiker stil. — Querciron N° 1 27 d. Tabak flauw, 70 k. Ohio Seedleaf bedongen 3 1/2 a 8 c. — Wisselkoers op Amst. 4 1/2 a 4 1/4. CHARLESTON, 11 Aug. Rijst met eenige vraag; grootendeels voor export. werden afgedaan 792 v. van 4 a 4 1/2. NEW-ORLEANS, 17 Aug. Katoen ferm prijshoudend, heden vonden 600 b. koopers van 10 1/2 a 10 3/4 c. voor middling. HAVANA, 13 Aug. Suiker ferm, N° 12 wordt genoteerd op 8 1/2 r. Uitvoeren der week 19250 k. Voorraad 265/m k. — Koers op Londen 114 a 114 1/2. KAAPSTAD, 21 Julij. De handel verkeert in lustelooze stemming. Invoer-artikelen zeer flauw.

Fondsen en Beurstijdingen.

LONDEN, Vrijdag 31 Aug. Consols zijn bijna 1/2 pCt. gerezen. Grieken weder gevraagd tot 10 a 10 1/2; Werk. Buenos-Ayres zijn 1 pCt. en Dito Uitg. 1/2 pCt. hooger; Portug. blijven 1/2 pCt. hooger en Sp. Coupons-Bewijzen 1/2 lager. Algemeen zeer gunstige stemming.

Consols 3 pCt. cont. 93 a 1/2; B-Ayres 6 pCt. op 14 Sept. 90 a 92; Dito Uitg. 2 1/2 a 2 3/4; Grieken 9 pCt. 9 1/2 a 10; Mexic. 3 pCt. 21 1/2 a 22; Dito op 14 Sept. 21 1/2 a 2 1/4; Peru 4 1/2 pCt. 96 1/2 a 97 1/2; Dito op 14 Sept. 97; Dito 3 pCt. 73 1/2; Dito op 14 Sept. 73 1/2 a 74 1/2; Port. 3 pCt. 1853 43 1/2 a 44; Dito op 14 Sept. 43 1/2 a 44; Russen 4 1/2 pCt. 1860 N. Leening 1/2 pCt. premie; Dito 3 pCt. 1859 63 1/2; Sardinie 5 pCt. 82 1/2 a 83 1/2; Spanje Cert.-Coup. 5 1/2 a 6; Turken 6 pCt. op 14 Sept. 73 1/2, 74 1/2, 74 1/2 a 73 1/2; Dito N. Leening 6 1/2; Dito op 14 Sept. 6 1/2, 1/2 a 1/2; Venez. 3 pCt. op 14 Sept. 22 a 23; Dito 1 1/2 pCt. 11 a 12; Antwerpen-Rotterdam Spoorw. 5 1/2 a 5 3/4. KARLSRUHE, Vrijdag 31 Aug. Bij de heden plaats gehad hebbende 59ste serien-trekking der Badensche 35 pCts. Aandeelen van 1845, zijn de volgende 50 serien uitgeloot geworden: 12, 508, 575, 781, 836, 869, 998, 1052, 1158, 1387, 1851, 1965, 2294, 2464, 2624, 2729, 3119, 3310, 3567, 3587, 3630, 3673, 3927, 4024, 4175, 4246, 4276, 4404, 4434, 4747, 4767, 5153, 5195, 5226, 5271, 5587, 5599, 5691, 5742, 5811, 6010, 6261, 6457, 6673, 6695, 6822, 7176, 7652, 7670, 7927. De premien-trekking op de hierbij vervatte 2500 aandelen zal op 1 September aanstaande plaats hebben.

Scheepstijdingen.

Gepraaid, 29 Aug.; op 49° N. Br., 6° W. L.: Welvaart, Mooy, Banj. n. Amst. HAMPTON, 15 Aug. Het schip Scotia, kapt J. Miskeley, van Baltimore naar Rotterdam, is alhier met zware slagzijde, op de reede binnengelopen. BINNENGELOPEN.

TEXEL, 1 Sept.; Almelo, Tjebbes, Banjoew., vertr. 19 Maart. - St. Paulus, Freerichs, Benicarlo - Alert, S. Hull. VLEIE, 31 Aug.; Concurrent, Teensma, Archangel. - Clio, Roskamp, id. - Rembrandt, S. Koningsb. HELVOETSLSUIS, 1 Sept.; Seth Sprague, Gillespie, New-York l. v. Brouwersh. - Aline, Codet, Nantes. - Bonne Mère, Préaud, id. - Espérance, Hazewinkel, Archangel.

HOLTENAU, 29 Aug.; Erndte, Brüt, Stettin n. Amst. - Geertina Harmina, Zijlstra, Dantzig n. Gron. BOLDERAA, 28 Aug.; Helena, Schreuder, Amst. - Magrietha Gesina, de Grooth, Schied. - Louise Otto Warbelow, Bradheering, id. PILLAU, 29 Aug. Gebroeders Fokkes, Fokkes, Gron. COLBERGSMUNDE, 27 Aug.; Abeldina, Oithoff, Schulperzijl. WOLGAST, 30 Aug.; Margrietha Eliza, de Vries, Hamburg. - Nooit gedacht, v. d. Meulen, Kiel.

Bij KOPENHAGEN, 30 Aug.; Emma Maria, Sap, Petersb. n. Londen. - Johanna Catharina, v. Veen, id. n. id. - Olga, Mattson, Riga n. Amst. - Christina en Jeannette, Rademaker, id. n. de Kaap de Goede Hoop. - Hendrika Ellida, Kuyper, Dantzig n. Nantes. GOTHENBURG, 27 Aug.; Saugeen, Knight, Soerabaya. HAMBURG, 30 Aug.; Mercurius, van der Veer, Triest. - Catharina, Ewcn, BREMERHAVEN, 30 Aug.; Bernhardina, Klöf, korn, Amst. - Jantina Pietronella, de Boer, Dordt.

EMDEN, 26 Aug.; Thedina, Beerhuis, Stavoren. HARWICH, 30 Aug.; Brother's Success, Hobnuth, Rott. n. Rochester. SUNDERLAND, 29 Aug.; Crocus, Wishart, Amst. SHIELDS, 29 Aug.; Julia, Fudge, Harl. - 2 Gebroeders, de Boer, Rott. - Willemina, Puister id. - Hillegien Vos, Lever, id. - Eduardo, Cherico, Amst. - Terug uit zee: Tom, Cloak, n. Schiedam, na op de baar aangezeild te zijn. GRANGEMOUTH, 28 Aug.; Emily, s. Rott. GLOUCESTER, 30 Aug.; Catherine, Eggers, Ibraila. PLYMOUTH, 29 Aug.; Zr. Ms. transportschip Heldin, luit. Iste klasse P. Tontenhoofd, Texel n. Alexandrie (E).

COWES, 30 Aug.; Amazone, Westergaard, Canton n. Hamb. heeft de reis voortgezet. DEAL, 30 Aug.; Wilhelmina Adriana, Noordhoek, Shields n. Lissabon. Bij het NOORD-VOORLAND, 30 Aug.; Admiraal Graaf van Heyden, Drent, Amst. n. Alexandrie E., met verlies van anker en ketting. NEW-YORK, 15 Aug.; Casilda, Stafford, Rott. UITGEZEILD.

TEXEL, 1 Sept.; 2 Broeders, v. Kempema, Lond. - 3 Broeders, Kaspersma, id. - het Vertrouwen, Meijer, Newc. - Willem III, S., Dantzig. (Benevens de schepen per telegraaf gemeld.) VLEIE, 31 Aug.; Amsterdam, S., Hamburg. HELVOETSLSUIS, 1 Sept.; 4 Gebroeders, Brink, Bat. via Brouwershav. - Aurora, S., Londen. - Sylph, Turner, Dover. - Louise, S., Grangemouth. - Holyrood, S., Leith. - Admiral Cator, S., Hartlepool.

BRIEL, 1 Sept.; Ary Scheffer, S., Havre. - Cologne, S., Londen. - 3 Broeders, Gilbert, Rochester. - Lord Raglan, S., Newc. WINDAU, 18 Aug.; Juffer Garrels, Redeker, Londen. - 22 Aug.; Regina Hillechienna, Scholtens, Tonningen. BOLDERAA, 27 Aug.; Ellida, Bolvig, Holland. - Maria Beerta, Tap, id. - Coerier, Konow, id. - Teutonia, Parrow, id. - Elsienna, Brouwer, de Maas. - Anna Tedora, Kuiper, id. - Augusta, Kuyper, Holland. - Germania, Möller, id. - Diana, Bulling, id. - Ludwig, Kropp, id.

PILLAU, 29 Aug.; Friso, Duintjer, Londen. DANTZIG, 29 Aug.; Wester-Kwartier, Dijk, Purmerende. WOLGAST, 29 Aug.; Alwine, Biedenweg, Holland. KOPENHAGEN, 29 Aug.; Anngenia, Emmelkamp, Oostzee. BREMERHAVEN, 29 Aug.; Vrouw Geertruida, Bontekoe, Stockholm. NEWCASTLE, 30 Aug.; Diligencia, Ruyl, Livorno. - Harmonie, Doewes, Riga. - Janna Lukienna, Bontekoe, Gothenb. BONNEN, 28 Aug.; Gratitude, Martin, Rott. LIVERPOOL, 22 Aug.; Ottolina, Eleman, Bat. - 30 Aug.; Friedrich, Godt, id.

St. NAZAIRE, 30 Aug.; Maria, Molenaar, Amst. GIBRALTAR, 19 Aug.; zeikl.: Johanna Wilhelmina, Faber, (Galatz) Amsterdam. NEW-YORK, 17 Aug.; zeikl.: Crusoe, Bartlett, Rott.

Rivierberigten.

IN LADING LIGGENDE SCHEPEN:

M. Buchner, Mainz N° 1, n. Mainz. - v. d. Schans, Rijn, n. Dusseldorp en Neuss. - A. van Alen, Cöln N° 4, n. Keulen. - Zander, Comet, n. Keulen. - J. Krom, Frankfurt N° 24, n. Frankfort. - W. Kautz, Niederrhein N° 3, n. Dusseldorp en Duisburg. - F. Beijer, Wilhelmina, n. Wesel. H. Schneckem, Adolf Sander, n. Mannheim. ARNHEM, 1 Sept. Rijnhoogte 2 el 4 p 4 d., gev. 6 d. KEULEN, 1 Sept. Rijnhoogte 12 vt. 3 d. Keulsch (11 vt. 10 d. Rijn).

Carga-Lijsten.

ROTTERDAM.

RANGOON, Courier, Clink: 10,000 b. Rijst, C. L. Hollert en Kolf.

Van gehoorde ontvangen en beloofd dat hij de stad niet zou doen... De generaal Pianelli is hier teruggekomen, hij heeft te Salerno... De Avellino is een ander kamp geformeerd.

TURYN, Zaterdag 1 September, des Avonds. Men uit Perugia van 30 Aug. melden, dat de generaal Lamoricere... heeft uitgevaardigd waarbij hij aan de troepen van het Pa...

PER TELEGRAAF.

LONDEN, HEDEN, Zondag 2 September. Men heeft het mailstoomschip Europa Queenstown aangedaan, aande...

PARIS, HEDEN, Zondag 2 September. Moniteur meldt, dat III. MM. gisteren te Sallanches zijn aange...

TEXEL, HEDEN, Zondag 2 September. Meld: Herald, Coverdale, Newcastle. - Richard, Hyard, id. - Jane...

HANDELSBERIGTEN.

BIEDAM, 1 Sept. Rogge, verkocht: 146/2 n. Archangel f 197... Garst 128/2 n. Koers. f 185 6/w.; 128/2 w. dito f 180. - Moutwijn...

HEDEN, 1 Sept. Boter: 1ste kwal. per 1/2 vat f 46 a 51, dito 2d... 45; dito per Ned. f 1.15 a 1.27 en f 0.90 a 1.12. BIERWAARDEN, 31 Aug. Van Koolzaad hadden wij heden een aan...

Van 350 a 400 lasten, meestal bestaande uit zeer wakke soorten, welke... vervolgd werden aangeboden om daarvoor vorige prijzen te bedingen...

Van 120 vette Schapen f 14 a 14 1/2; 18 Rammen f 12 a 14; 325 Lammeren f 4 a 16; 12 magere Hamels f 2 a 8; 14 Werkpaarlen f 25 a 215. Alle soorten...

HARLINGEN, 1 Sept. De uitvoer bedroeg alhier van 26 Aug. tot... 7714/4 ton Boter, 5246 Kanterkazen, 200 Gouda Kazen, 121 Ran-

GRONINGEN, 31 Aug. Tarwe zeer weinig ter veil en ruim tot... Rogge in een doen; 123 w f 7.10, van nieuwe...

DEVENTER, 31 Aug. Heden waren de prijzen als volgt: Tarwe... Rogge f 6 a 7; Bockweef f 7.50 a 8; Garst f 5 a 6; Haver f 4 a 4.75;

ANTWERPEN, 1 Sept. Koffij bij voortdurend zeer vast. Heden werden... 2 a 300 b. goed ord. Domingo a 42 c. verkocht. - Van blond...

LONDEN, 31 Aug. Suiker: Met W.-Ind. soorten blijft het geanimeerd;... belangrijke transactien hadden plaats en de prijzen zijn thans 6 p hooger...

Londen, 31 Aug. Suiker: Met W.-Ind. soorten blijft het geanimeerd;... belangrijke transactien hadden plaats en de prijzen zijn thans 6 p hooger...

INGEZONDEN STUKKEN.

EEN PAAR WOORDEN AAN X. X.

Bij de lezing van het GIBERNE-TRousse-artikel, voorkomende in de Tweede of Zondag-Avond-Editie van het *Handsblad* van 27 dezer, gevoelde ik mij naarstig in het geval van Monsieur Jourdain, welke reeds meer dan 40 in proza had gesproken zonder het ooit te hebben vermoed! Evenzo leer ik van u, X. X., dat ik de reeds 33 jaren, dan eens in politieke dagbladen, dan eens in geneeskundige tijdschriften, het een of ander, de militaire geneeskundige dienst betreffende, schreef, een aardigheids uitkramer, *alias* smotvoetgen."

Monsieur X. X. "Je vous salue le plus obligé du monde de m'avoir appris cela," maar vergun mij, u in rood Hollandsch te zeggen, dat zij u grootelijks verijst, als zij, in het door u aangehaald en door mij in de *Geneeskundige Courant* van 4 Maart II. N°. 10 geschreven artikel, de strekking meent te ontwaren, om met patroontassen-dragende menschen en paardenartsen den drank te willen steken."

Nen X. X. "hozeer," zoo als door u zeer juist wordt opgemerkt, "ik onder de zeer op mijn gemak aan den wal zittende stuurlieden behoort," ik heb lang genoeg medegevoerd, om niet geheel en al onbevoegd te zijn, zoo eens nu en dan een woordje te kunnen meêpraten; en ik hoop dit te blijven doen, zoolang ik het voorrecht zal genieten geregeld te denken en ik in staat zal blijven de bij mij ontstane denkbeelden behoorlijk te uiten op het papier te kunnen stellen. Vindt men er vermaak in, mijne inkleding soms "ironiek" te noemen, welnu, ik gun hen die vreugde; evenzeer als ik er mij niet over bekommer, het mij koud noch warm maakt, dat men mij een "salbedil" of een ontevreden prutelaar geliefd te noemen! Mijn doel was immer: Zaken te behandelen, met verwijzing van alles wat naar *persoonlijkheid* zwoemt.

Uit dat gezigtspunt zag ik gaarne mijn artikel, over de zoogenaamde giberne-trousse in de aangehaalde *Geneesk. Cour.* beschouwd, en, tot zoo lang der hetz anders over de inrigting van dat uniformstuk, door bevoegde leeraars, zal zijn bekend gemaakt, waardoor mijne zienswijze zal worden bestreden, blijf ik volhouden: "Dat ik *onvoorwaardelijk* een *Giberne-Trousse* nog zeer betwistbaar (*problematisch*) is! Over de inrigting dat is: *doelmatigheid* van dat uniformstuk, kan ik, als nog geene gelegenheid gevonden hebbende tot een onzijdig onderzoek, niet oordeelen, dat moet en kan (en zal?) alleen door mijne nog in activiteit zijnde kunstbroeders geschieden! Voor mij, als gepensioneerd zijnde is daartoe de gelegenheid afgesneden.

In afwachting nu dat daaromtrent later en zoo ik hoop spoedig na afloop van het Kamp bij Millingen, iets naders zal worden bekend gemaakt, vervoorlof ik mij, hier met een woord of wat mede te deelen: Wat mijne geringe ervaring, mij in de bedrijvig jaren 1830—1831 geleerd heeft, de doelmatige uitrusting van een te veld trekkend officier van gezondheid zijn. De hoofzaak, voor den met een corps te veld trekkend militair arts, is: goed voorzien te zijn van verbandstukken, en zoo als van zelf spreekt, van eene goede instrumententasch. Het ambulance- of pakpaard is, wel is waar, rumschoots van een en ander voorzien; doch ik was er steeds en ben er nog voor, dat de officieren van gezondheid zelve eene genoegzame voorraad verbandbenodigdheden bij en met zich dragen; en daartoe komt mij niets geschikter, doelmatiger en onontbeerlijker voor, dan eene redelijke groote ledere verbandtasch, op de wijze van eene zoogenaamde wettasch, met een breeden riem over de linker schouders (even als thans de giberne-trousse) gedragen.

In die tasch of zak kan men steeds eene ruime hoeveelheid verbandstukken, benevens zijne zakinstrumenten met zich voeren; en is men dus ten allen tijde gereed: Op de spoedigste en doelmatigste wijze, en daarop toch komt het maar aan! heilkundige hulp te verlenen. Op zoodanige wijze toegerust, verliet ik, den 21sten September 1830, met de ambulance van het hoofkwartier, de vesting Antwerpen, om, onder de leiding van den Heere dirigerend chirurgijn-majoor Brink, mede werkzaam te zijn in het helpen verzorgen der *honderdtallen* geblesseerden, welke ons de straatgevechten gedurende de noodlottige Septemberdagen in Brussel opgeleverd hebben.

Mer dien verbandzak over den schouder maakte ik, in Augustus 1831, als eerst aanwezig officier van gezondheid, bij het 3de veld-escadrons sterke regiment huzaren N°. 6, den immer gedenkwaardigen tiendaagschen veldtocht mede, en door die verbandtasch had ik het geluk en de zelfverloofing van nummer te zijn achterlijk gebleven in het verliezen van oogenblikkelijke hulp, daar waar die van mij werd gevorderd, hetwelk, onder anderen den 7den Augustus bij Kermp, zonder die onmogelijke weinig sierlijke musette, niet het geval had kunnen zijn, dewijl de geleider met het pak- of ambulancepaard, eerst eenige uren later aankwam; nadat al mijne gewoonten, van den kolonel van Balveren en den 1sten luitenant Rambonet af, tot aan ettelijke onder-officieren en huzaren, ja tot de vijfdelige wachmeesters van het Belgische 2de regiment jagers te paard, Courreux en Fascin toe (*), door mij reeds behoorlijk verbonden en verzorgd waren. Nog één voordeel, mij door die verbandtasch verschaft, tijdens den optocht naar België in 1831, mag ik, ter harer nadere aanbeveling, hier niet verzwijgen: zij diende mij namelijk, toen en gedurende de geheele veldtocht op het bivouac tot hoofkussen.

En hiermede neem ik en van X. X., en van Giberne-trousses, en van mijn verbandtasch afscheid; het van nu af aan, geheel en al aan anderen, meer dan ik daartoe bevoegden, overlatende, een beslissend oordeel uit te brengen: over de doelmatigste uitrusting van den te veld trekkenden militair arts; mij overtuigd houdende, dat door niet één hunker zal worden uit het oog verloren, dat bij den genees- en heilkundige het *nut* steeds moet op den voorgrond staan! en het *sierlijke* daaraan (aan het nuttige namelijk) wel mag worden ondergeschikt gemaakt; ten minste niet als hoofzaak behoort te worden beschouwd!!

30 Augustus 1860. De gep. Eerste O. v. G. 2de kl., W. C. VAN LEERSUM.

ONTROUWE NALEVING DER WET OP HET LAGER ONDERWIJS.

Het is inderdaad een treurig verschijnsel, dat de wet van 13 Augustus 1857 (*Staatsblad* N°. 103) reeds in zoo verschillende opzichten, sedert hare in werking treding, is geschonden; treurig, omdat het al een zeer ongunstig denkbeeld geeft van de activiteit der betrokken autoriteiten; treurig, omdat het getuigt van verregaande onverschilligheid, slofheid, weerstrijdigheid en onwil; treurig, omdat het bewijst hoe geringe belangstelling er nog hier en elders bestaat in de reedre en hoogst gewichtige zaak van het lager onderwijs bij personen, wier roeping het is, om voor de belangen der zaak met den meesten ijver werkzaam te zijn; treurig, omdat het, in weerwil van de beste bevelingen van de Hooze Regering, ons van herlede tot den vorigen toestand zal terug voeren.

Om te verhoeden, dat het immer weder zo verre komt in eene zaak, die met de dierbaarste belangen des volks zoo nauw verbandt en daarom eene volkzaak bij uitnemendheid is, behooren alle wettige middelen aangegrepen en tot het doen verdwijnen van dat verschijnsel aangewend te worden. Onder die middelen verdient de openbare pers eene eerste plaats, waarvan wij ons dan ook thans bedienen, om de volgende feiten ter kennis van het publiek te brengen.

Meermalen hebben wij in dit blad met genoegen onderscheidene opmerkingen gelezen, betreffende de niet getrouwe naleving der genoemde wet, met genoegen omdat het onze vaste overtuiging is, dat daardoor het kwaad op de meest doeltreffende wijze kan en zal worden gestuit. Immers, daarvoor zullen de onverschilligen aanspood, de achteloozen oplettend, de weerstreveden gewillig gemaakt en de onwilligen gedwongen worden om eene rigtige uitvoering der wet te verwezenlijken. Door zulk eene openlijke behandeling van dergelijke feiten, zullen die daarenboven spoediger ter kennis van de Hooze Regering geraken, welke dan op hare beurt te eerder in staat zal zijn om de noodige bevelen uit te vaardigen, opdat het kwaad zich niet bestendige.

Wij nodigen daarom allen uit, dien het waarachtig volksbelang ter harte gaat, om, wanneer hun meerdere feiten van wets-overtreding mochten bewust zijn, daaraan door dit middel de meest mogelijke openbaarheid te geven, gelijk wij die geven aan de volgende.

In Art. 22 der boven aangeduide wet, laatste gedeelte, lezen wij: "Die" (opgevallene plaats) van hoofdonderwijzer moet uiterlijk binnen zes maanden na het openvallen zijn vervuld."

Nemen wij nu even de "Nieuwe Bijdragen ter bevordering van het Onderwijs en de Opvoeding, Juli 1860," ter hand, slaan daarin de "Schoolberigten" op en zien die eens in. Dan bemerken wij daarin plaatsen opgegeven, waar niet slechts meer dan een half jaar eene vacature bestaat, maar wij ontdekken er zelfs meerdere, waar die sedert 1 of 2 jaren te voren is ontstaan. Ja, het klinkt waarlijk vreemd! nog 3 vacatures staan er in van 1856.

Men werpe ons hier tegen: Zalks is in het minst geen bewijs, dat die plaatsen nog onvervuld zijn, omdat zij daar nog vacant staan. Het gebeurt dikwijls, dat de "Nieuwe Bijdragen" eene plaats vacant meldt, die sedert lang reeds vervuld is!

Wij weten dit een en ander zeer wel, hoe zeer wij ook dat verschijnsel in onverschillige slofheid gegrond meenen te moeten zien. Maar, wij werpen op onze beurt tegen: niet al die plaatsen, welke de "Nieuwe Bijdragen" Juli 1860, als meer dan 6 maanden vacant opgeeft, zijn dan toch reeds vervuld. En, wil men nu feiten, dat art. 22, hiervoor genoemd, werkelijk schijnt overtreden te zijn?

Men zie dan in genoemde "schoolberigten":

1°. Hoe in de provincie Zuid-Holland in eene stedelijke gemeente, de oproeping van sollicitanten voor eene hoofdonderwijzersplaats, die reeds in Sept. 1859 open viel, thans eerst plaats heeft.

2°. Hoe in eene aanzienlijke gemeente in de provincie Friesland het ver-

gelijkend examen voor de hoofdonderwijzersbetrekking op een dorp in die gemeente, eerst acht maanden na het ontstaan der vacature is afgenomen.

Dit zijn feiten, die duidelijk spreken en geeststaater kunnen worden. Er kunnen, onze erachten, geene redenen voor zulk eene overtreding der wet, met eenigen schijn van recht, gegeven worden. Ziekte of ontstentenis van den districts-scholingziener zou misschien hier aanspraak op eenige uitzondering geven, vooral omdat art. 22, eerste gedeelte, inhoudt, dat de voordragt moet worden opgetuimd door burgemeesters en wethouders, in overleg met den districts-scholingziener, en een vergelijkend examen, door hem of onder zijn toezigt afgenomen.

Uit dit artikel schijnt te blijken, dat de districts-scholingziener bij het vergelijkend examen volstrekt tegenwoordig *moet* zijn. Maar, hoe nu bij langdurige ziekte van dien scholingziener?

Daarom zouden wij het wenschelijk achten, dat ieder scholingziener een zijner collega's in de provincie tot plaatsvervangend had. B. v.: De scholingziener van het 1ste district worde vervangen door dien van het 2de; die van het 2de door dien van het 3de; die van het 3de door dien van het 4de, enz. Dit zoude nog het voordeel hebben, dat een vergelijkend examen niet behoefde uitgesteld of liever verlaagd te worden, zoo als nu nog al eens geschiedt. Anders is ons volstrekt geene reden bekend of denkbaar (wettelijk namelijk) waarom bij ontstaan eener vacature, die niet na 6 maanden weer zou vervuld kunnen zijn, indien het gemeentebestuur slechts gelieve te zorgen voor het vroegtijdig doen plaats hebben van de oproeping van sollicitanten, en het vergelijkend examen even zoo, vroegtijdig genoeg, worde afgenomen. De oproeping behoorde in den regel nimmer later dan uiterlijk 3 maanden na het openvallen te geschieden. Immers, de sollicitatie dient 14 dagen minstens open te staan; na de sluiting daarvan, worden de stukken aan den scholingziener, binnen 2 dagen, opgezonden tot onderzoek, wien daarvoor 12 dagen zijn gegend. (Zie de betreffende uitnodiging tot in achtneming van een en ander, door tusschenkomst van Heeren commissarissen des Konings door Z. Exc. den minister van binnenlandsche zaken, reeds in 1858, aan de gemeente-besturen gerigt.)

Gesteld nu, dat sollicitanten dadelijk werden opgeroepen tot het vergelijkend examen; dat de voordragt daarna terstond geschiedde; dat de raad den volgenden dag te zamen come om eene benoeming te doen; immers, dan nog zal den benoemde niet meer dan een tijdsverloop van 6 weken rusten om zijne betrekking te aanvaarden. Deze 6 weken mogen hem nu ook wel niet worden afgekoert; want, voor eerst dient hij orde te stellen op zijne eigene zaken; maar, bovenal, hij kan ook maar niet zoo plotseling zijne oude betrekking verlaten, even als men een kleed aflegt, dat men niet meer gebruikt. Dit ware voor het minst zeer onbehoefd en nadelig voor het onderwijs.

Er komt ons daar zoo even ter oore, dat zeker gemeentebestuur, waar sedert ettelijke weken eene vacature van hoofdonderwijzer bestaat, thans met de oproeping van sollicitanten meent te moeten wachten, tot dat de voordragt aan III. Gedept. Staten ingediend, opzigtens de regeling van het tractement des hoofdonderwijzers, door dat collegie zal zijn goedgekeurd. Maar, elieve! als dit eens wat lang duurt, hoe dan? Daarenboven, er bestaat voor dat wachten geen de minste grond of zelfs de geringste schijn van noodzakelijkheid, immers niet om daarvan de oproeping van sollicitanten afhankelijk te stellen. In die oproeping geve het gemeentebestuur slechts te kennen, tegen welk bedrag de jaarweld door den raad is vastgesteld en aan III. Gedept. Staten voorgedragen; ziedaar, de zaak is doo-eenvoudig, en — toch nog zoo moeijelijk!

Indien Heeren Gedeputeerde Staten de approbatie der voordragt weigeren, zal dit zeer zeker zijn, omdat de daarbij bepaalde som te *winzig*, niet dat ze te *veel* is. De bezuinigingszucht toch, in zake onderwijs, bij vele gemeentebesturen, is bekend genoeg!

Gebeurt het nu, dat op deze wijze, het tractement van een hoofdonderwijzer 50 a 100 gulden meerder wordt, dan aanvankelijk bij de voordragt was bepaald, wij durven dan den gemeentebesturen in goede verzeke- ren, dat hij, die als sollicitant naar eene vacature van f 100 a 50 minder dong, tot hoofdonderwijzer dier zelfde vacature benoemd, volstrekt niet overtreden zal zijn eenige ronde schijnen meer te ontvangen, en hun zeer zeker geene onaanvaardigheden zal veroorzaken door te zeggen: Als ik geweeten had, dat mijn post zoo veel geld meer zoude opbrengen, dan had ik er nooit om gesolliciteerd!

EEN ERNSTIG WOORD AAN MIJNE MEDE-DEELGENOOTEN IN HET WAARBORG-GENOOTSCHAP VOOR WEDUWEN, onder Directie van J. TE WINKEL en A. DOIJER Jz.

In alle omstandigheden des levens, voornamelijk die, waarin men ge- roepen is voor eigen of anderer toekomst een afdoend besluit te nemen, is een allervoornaamst en gewichtigst iets, dat men zich wachte voor overlijding. Hij, die het befaard en zelfbewust gebruik van zijn oordeel mist, zal nimmer eene beslissing kunnen nemen, waarop hij later, bij kalmer zinnen, met tevredenheid kan terug zien. Wanneer vrees, schrik of angst ons overmeesterd, zijn wij tot verstandig handelen ongeschikt, hollen wij in blinde vaart vooruit en het is bijna zeker, dat wij ons zelve of anderen een ongeluk toebrengen. Daarom kan men bijna met zekerheid aannemen, dat verre weg het meeste onheil in de wereld minder ontstaat uit het kwaad zelf, dan wel uit de onberaden vrees voor het kwaad, eene vrees die er zeker altijd den onvang van vergoot, en het is ook daardoor, dat bij financiële crisis de algemeene toestand gelukkig wordt verergerd door den panischen schrik, die de bedaarde zelfs bevangt. Het is als het schichtig worden bij de paarden; zij hollen, omdat zij hollen; gelukt het ze slechts even tot staan te krijgen, zoo is hunne kracht gebroken en zij gaan niet dadelijk op nieuw door. Beter is het echter zoodanig onberaden doordraven te voorkomen, door bij tijds tot een kalme gebruik der zinnen aan te sporen en deze poging ten opzichte van deelgenooten van het Waarborg-Genootschap voor Weduwen, is het doel, dat schrijver dezer regels zich voorstelde.

Wie tot dat genootschap bejaard in de meening daardoor zijne eventuele weduwe levenslang eene bijrente of pensioen te verzekeren, tot het bedrag, door art. 1 der bepalingen als maximum aangezomen, handelde toen reeds even overijld, als wanneer hij nu dat genootschap zou willen verlaten, zoodra de uitkeeringen haar hoogste cijfer niet meer kunnen bereiken. Om op den duur dat maximum te verwachten, daarvoor zijn gedurende verschiedene jaren reeds te veel waarschuwende stemmen opgegaan die, hetzij uit zuivere belangstelling in het lot hunner medeburgers, hetzij als concurrerende in het zelfde vak van levensverzekering, het publiek in dagbladen en brochures op degelijke gronden opmerzaam maakten op de onmogelijkheid eene duurzame uitkeering der maxima. Zels op dit punt zou eene beschuldiging van misleiding tegenover de opzigtens moeijelijk zijn vol te houden, die zich, waar de soms gedaan werd, altijd beriepen op het allerere artikel van een reglement, vooral ter kennis van den candidaat gebracht, die alzo zelf moest weten of hij op die bepaling kon ingaan. Of steeds en vooral door de correspondenten op dat allergewichtigst punt met voldoende toelichting der beteekenis is geweest, is moeijelijk uit te maken; dat vele leden er dat nooit zoo duidelijk uit begrepen, ook omdat zij er niet over na dachten, is zeker. Velen alzo worden bij zonder medelken en stonden tegenover het Genootschap op gelijk de visch die in het ras bijt, zonder dat de vischer hem daartoe aanspoorde. Zij handelden daartoe overijld. Alleen zij die, na verig befaard gebruik van hun gezond verstand toetraden en alzo wetende, dat het Genootschap geneerlijk som, hetzij als maximum, hetzij als minimum verzekert, maar alleen uitkeert wat de kas der fornuismenten oplevert, zij koenen thans niet met klagen over misrekening of misleiding bij eene eerste korting te voor- schijn. Voor hen is de achteruitgang van het fonds niet met dat tijdstip aangevangen, maar dagteekent van het oogenblik der oprigting; voor hen is geene misrekening gelegen in, wat zij steeds van te voren zagen aankomen, wat zij wisten, dat gebeuren moest, en waarvan zij allen den datum niet konden bepalen, evenmin als het verschijnen van een komet. Alleen een vroeger invallen van dat tijdstip dan zij zich hadden gevleid, kan hun eene oorzaak van teleurstelling zijn.

Is dan nu het tijdvak aangebroken waarop de uitkeeringen haar maximum niet meer kunnen bereiken, niemand zal ontkennen, dat het een gewichtig moment in de levensgeschiedenis van het genootschap is. Onder- zoeken wij hoe het door verschillende deelgenooten wordt beoordeeld en begroot. Allen zullen er een keerpunt in zien; maar sommigen tot zeer spoedigen ondergang, anderen tot langzame kwijning, weder anderen wijzen op een precedent in de vroegere korting, na welke juist de groote uitbreiding en bloei is gevolgd en spelen groter welvaart na korten tegenspoed "alle ondernemingen hebben wel eens kwade jaren." Hierin zullen allen, ook de mannen der wetenschap overeenkomen, dat, bij genoegzamen aanwas van leden, de uitkeeringen op nieuw een tijdlang het maximum zullen bereiken, terwijl aan den anderen kant eene uitbrei- ding van leden het cijfer der uitkeeringen gelukkig zal doen val- len, zoodat de geheele inrigting of berekening in ons genootschap berust op de aanwerving van nieuwe leden. Dit eenmaal het levensbeginsel zijnde waarop het fonds van zijne oprigting af heeft geteerd, spreekt het van zelf, dat daarin geene verandering kan worden gebracht. Het kind bragt de kwaal mede ter wereld, waaraan het eenmaal kwijnen moest. Iets anders is het evenwel te trachten door eenen anderen leefregel en beter voeding of wat ook, zijn bestaan te verlengen en hem het leven zoo mogelijk te sparen, althans zijne anders het verdriet te voorkomen van hem te moeten overleven.

Zij die, zoolang de uitkeeringen het hoogste cijfer bedroegen, het blindst vertrouwen aan de zaak schonken, zullen nu daarentegen juist de hartstog- telijkste kreten aanheffen over hunne gekrekte belangen; hunne onbezonen toetreding; zullen zij trachten uit te wisschen door eene even onbezonnen uitreding. Zoodoende zal de tweede dwaling ligt groter zijn dan de eerste. Niet alzo wanneer zij nu ook wat ze ter zijde kunnen leggen, zij het dan weinig, besteden in eene wel 4 of 5 maal duurdere maar dan ook secure levensverzekering, maar....

Zoo zijn er velen, och!

Die, als ze eens zijn teruggekomen Van wat verkeerd hun toeschoten, toch Niets beters daar in plaats voor deden.

Hebben zij tot hertoe hunne vrouw slecht en op onzekere kansen ver- zorgd, voortaan zullen zij er geheel niet in voorzien; dat zal veel wijser zijn.

Wie daarentegen het waarborggenootschap beschouwt voor hetgeen inderdaad altijd geweest is, eene gelegenheid tot voorloopige weduwe- zorging, waar men ingaat om de goede kansen op voordeel bij vroeg- afsterven des mans, maar altijd met het geheime voornemen, om bij vermeerdering van inkomsten den voorloopigen maatregel te vervangen of althans gepaard te doen gaan met andere en zekerder verzorging; hem is het nu niet min maar ook niet meer dan ooit de tijd om zich af te vragen: wat te doen? Het uitzien naar eene meer soliede gelegenheid was reeds van beginne zijner toetreding zijn streven; want wat hij door die deelname had, beschouwde hij altijd als voorloopig, en rekende zich zelve als hebbend echtgenoot daarmee alleen met verantwoord, zoodra namelijk grooting van inkomsten hem veroorloofde iets meer te doen. Heeft u juist nu de middelen toe, dan is het juist nu ook de tijd om elders zekerheid te koopen. Ware dit voor een paar jaar het geval geweest hadde het reeds toen gedaan; maar ook thans zal hij het, hoe on- ook, moeten uitstellen, indien het hem ondoenlijk is. Elk doet wat kan. Maar in geen geval geeft hij zijn lidmaatschap nu op, om kortingen zijn aangevangen, indien hij niet gelijktijdig tot dat kan overgaan, want hij weet, dat als hij niet zoo doet en hij komt spoedig te sterven, wat immers mogelijk is ook voor de jongeren dan zijne weduwe niet krijgt en bij aanblijven een weduwengeld dan dan elders, zoo lang de uitkeeringen nog boven de 25 pCt. bedragen, nog meer dan 3 maal zoveel). Dit mag hij toch immers niet in des- laten bij de kans dat al zijne gestorte gelden in één of een paar ringen aan zijne weduwe terugvloeyen. Hoe langer gecontributeerd groter schade door belanken, hoe korter daarentegen, des te grooter het voordeel bij spoedigen dood.

Maar onderstellen wij iemand die, juist in deze dagen door verme- inkomsten in staat is geworden tot meer zekere maatregelen. Voor het dan nu de vrees, waaraan te gaan met die meerdere middelen- Maatschappijen voor Levensverzekering zoo binnen- als buitenlands- geen gebrek, alleen de keuze is moeijelijk.

Al laat hij zich daarbij niet door schijnbare "goedkoopheid" leiden, overtuigd, dat alle waar naar zijn geld is, evenmin betaald gaarne te veel en meer dan hoog noodig is. Wanneer niet voor het gulden solied kan zijn, geeft hij er geen honderd en tien voor; het betaalde is de winst voor den ondernemer. Daarom is het ook begrijp- dat verschiedene ondernemers van zulke levensverzekering aan hunne deelhouders een dividend van vijftien ten honderd kunnen uitkeeren dat hunne actien meer dan tweehonderd procent waarde hebben. Beter dus eene gelegenheid om, zonder dit meer dan voldoende voor de dividenden te behoeven te voldoen, toch soliede maar de eischen de tenschap verzekerd te zijn, daarheenzoude bovenbedoelde zoekende deelen diene te gaan. Zonder hier te willen onderzoeken of er in ons reeds zoodanig fonds op zuiver onderlingen waarborg gegrond besta- looven wij hem te moeten verwijzen naar de ernstige pogingen in oogenblikken door de directie en de herzienings commissie in het gesteld, om in het genootschap en geheel nieuw element op te nemen namelijk van verzekering. Dat deze gelegenheid bij het reeds bestaande zaak met hare directoren, die voor die nieuwe afdeling geene nieuwe zoldiging zouden verlangen, zoolang de oude hun een ruim inkomens- schaft en waaraan geen maatschappelijk kapitaal dividend te vorderen belangrijk goedkoop kan zijn is reeds a priori te begrijpen. Dat de overigen voor gelijke toepassingen en combinatiën vatbaar als die andere maatschappijen, zal berusten op de sterftekansen zoals de statistiek genootschaps volgens eigene ondervinding van de laatste jaren, in ver- met de wetenschap, die zal aangeven. Dat het opmaken van zoodan- tafels van afsterven voor de verschillende leeftijden een werk van grooten omvang is, kan ieder en vooral de deskundige nagaan. Maar het andere gedeelte van den arbeid, dat bepaaldelijk de gewijzigde organen der oude zaak en de inrigting der nieuwe zaak betreft, vordert veel zette arbeid, wil men althans eindelijk met iets goeds voor den dag kom- De vele voorstellen tot verandering, zoo verstandig als onbekoekte, en daartoe allen verzameld en bij de achteroverstandige behandeling der ar- overwegen, opgenomen of verworpen worden. Beter is het thans bij de d- tende herziening, door vele deelgenooten zoo lang vruchteloos verlangd eindelijk op touw gezet, nog een weinig langer geduld geoeffend, dan weinig spoediger een reglement te verkrijgen, dat de sporen van haasting zou vertoonen en aanleiding geven tot nieuwe teleurstelling.

Daarom wie zich nu niet door hartstogt laat wegspelen tot over- maar met bedaarde zinnen afwacht wat de naaste toekomst hem te oordeeling bieden zal, wie gewoon is te handelen na kalm en ver- overleg, hij verlate het genootschap niet, alvorens hem, na getuise- nisname van de thans in bewerking zijnde voorstellen en plannen, te ken zij, dat de toekomst van zijne dierbaarste betrekkingen dien staat biedend vordert. Wel is waar, men kan later op nieuw lid worden, zoodanige terugkeer zoo eene wisseling van meening verraden, waar- zich dan menigen tot zijne schade schamen zou, ook nog daaraan dat zoodanige tweede toetreding nimmer in dezelfde klasse van tijd als bij de uitbreiding zou kunnen geschieden. Daarbij zou uitreding in massa den toestand wel eens zoodanig kunnen vererger- en alle thans met zorg berekende middelen tot verbetering in duigen te en het door eene groote meerderheid verlangde suppletie-fonds onmog- werd gemaakt, ook tot groote schade voor de bestaande weduwen welke men daarbij ook het oog heeft en wier toekomst alzo allerleest zijn zou.

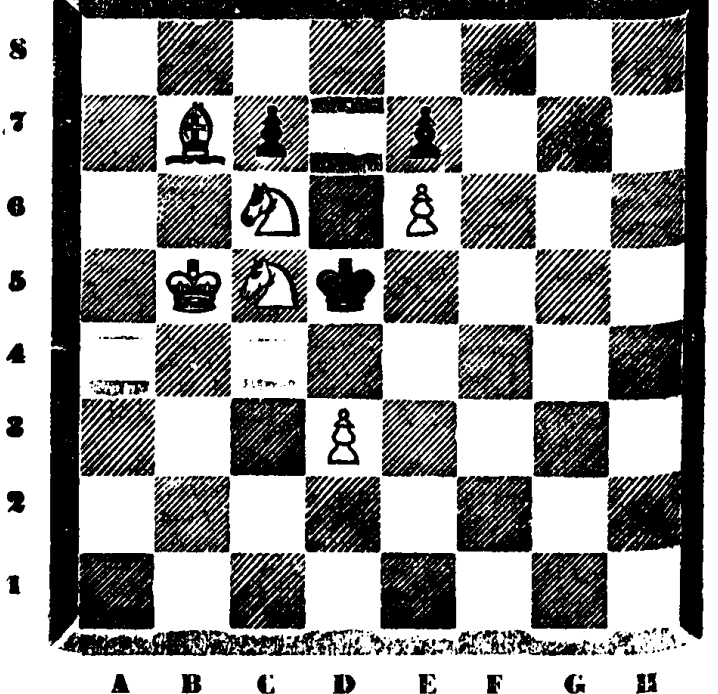
Wanneer er in eene volle schouwburgzaal een gerucht van brand staat, waardoor worden dan de grootste ongelukken veroorzaakt? Door vuur? Neen! Door het gedrang om er uit te komen. Mogt er slechts een op zulken oogenblik zoo welsprekend zijn om de toeschouwers tot z- zeten te bewegen, waarschijnlijk kwam er geen bij om.

Mede-deelgenoten van het waarborg-genootschap voor weduwen u bidden mag, *hijlt ziden!*

SCHAAKSPEL.

OPGAAF N°. 689.

Wit begint en geeft op den 4den zet mat. **ZWART.**

PROBLEMA'S.

1. Wit. Kon. A 1, Kast. D 8, Rheer D 1, 4, Paarden A 7, G 3, F 1, A 3, B 4, C 3, D 2, F 4, G 2.
Zwart. Kon. C 4, Kgin H 7, Kast. H 1, Rheer H 2, Paard B 1, Pions B 6, D 3, E 4, G 7.
Wit geeft op den 4den zet mat.

2. Wit. Kon. C 3, Rheer A 5, Paard H 3, Pions A 4, D 2, E 4, F 1.
Zwart. Kon. C 5, Pions A 6, C 6, D 6, E 5.
Wit geeft op den 4den zet mat.

OPLOSSING VAN N°. 688.

1. Wit. A 1 op D 1. Zwart. H 4 op G 3.
2. D 1 " D 6. E 4 " E 4.
3. D 6 " E 6. F 4 " G 4.
4. E 6 " E 4 + en mat.

OPLOSSING DER PROBLEMA'S.

1. Wit. D 3 op E 5, D 8 op C 7, A 6 op C 5.
2. Wit. G 8 op B 8, B 8 op B 6, B 6 op B 4, B 4 op B 1, B 1 op D 1.

Wij hebben goede oplossingen van de Opgaaf ontvangen van het Schaak- gezelschap *Schaakclub* hebbers te Monnickendam, het Schaakgenootschap *Et nos Poma natamus*, te Zalt-Bommel, het Schaakgenootschap *Oever- ning kroont den strijd* te Wijnaldum, en van de HH. G. S. en J. D. te Dordrecht, H. te Rijp, W. G. F. alhier.